

X 150

Q. D. B. V.

DISCURSUS PHYSICUS
DE
CASEO,
ut est alimentum,

AMPLISSIMA ^{Quem} FACULTATE PHILOSOPHICA
SUFFRAGANTE

IN ILLUSTRI SALANA
SUB PRÆSIDIO
M. JO. ANDREÆ Schmidfen/
Facult. Philos. Adj.

Publicæ & placidæ Eruditorum συζητήσει exponit

Auctor Responsurus

FRIDERICUS Råseberg/ Burgtorp. Cell.

ad diem Augusti, Anno M DC LXXX.

J E N Æ,
Literis WERTHERIANIS. H X 150 (88)

MAGNIFICO
HUJUS SALANÆ
RECTORI

V I R O

*Nobilissimo, Amplissimo, Excellentissimo
atque Experientissimo*

D N.

GEORGIO VVOLFGANGO
VVEDELIO,

Med. Doctori ac Theoret. P. P. celeberrimo,
Medico Ducali Saxonico, S. R. I. Naturæ Curios.
Adjunct. Herculi, & Acad.
Recuperatorum in Italia Collegæ.

*D N. Patrono, Preceptor ac Studiorum suorum Promotori officiosè plurimumque colendo
testandæ observantia*

Ergo

Hancce Dissertatiunculam

Offert, dedicat

Fridericus Käseberg, Med. Stud.

Si perceptio in sensibus rite fieri debet, requiritur ut pars bene
sit disposita atque temperata, nec eo, quod percipiendum est, imbuta.

Sensibus percipiuntur res variae ex quibus quædam, dum à nobis
remota sunt, percipiuntur, quædam vero non nisi sensoria tangant.

Dum objecta percipiuntur, sentimus in nostris corporibus al-
terationem quædam, quæ si objectum excellens fuerit, sensorium
tadere potest.

Objecta dum non omnia sensorium tangunt, recipiuntur per
species sensibiles, quæ sunt quasi simulacra, ipsa objecta sensibilia in
sensoriis representantia.

Sensibilia quemadmodum sunt in corporibus atque substantiis
naturalibus, ita illa percipiuntur non hæ.

Ex sensibilibus quædam pluribus percipiuntur sensoriis & ea
dicuntur objecta communia, quædam vero non nisi uno & sunt pro-
prias.

Sensus est rerum existentium & presentium tantum, non tamen
omnium sed solummodo corporearum, quæ non modo mobiles sunt
sed etiam variis qualitatibus materiae quasi impressis constat.

Sensus proactu primo sumitus est vis vel potestas animæ, qua
id, quod ipsam habet, susceptis sensibilibus simile factum interce-
dente alteratione quadam, atque adhibita actione, eadem sensibilia
judicare valeat.

Appetitus est motio illa, quæ ad cognitionem rerum vel jucun-
darum vel molestarum in animali excitatur.

Loco motio est ea, qua animal ad arbitrium & post appetitum,
vel toto suo corpore se transfert, locumque mutat, vel certas saluim-
partes agitat ac commovet.

Quinque dantur sensus, visus, auditus, olfactus, gustus atque
tactus, quem numerum Aristoteles probavit, tum ex diversitate sen-
sibilium priorum, tum sensoriorum, tum quia in homine anima-
lium perfectissimo saltim quinque dantur.

Hic

Hū addit Lullius sed fruſtra affatum & Scaliger tactum' vene-
reum tanquam ſextum ſenſum.

Vifus eſt potentia receptiva colorum, recipiendo eorum ſpecies
per perſpicuum illuminatum interventu oculi ſine materia.

Vifus ſit ex mente Aristotelicorum per oculorum humorem cry-
pallinum, vel uti recentiores ſpeci contendunt per tunicam reticu-
larem parte oculi poſtica conſtitutam.

Vifio per receptionem non per emiſſionem fit.

Auditus eſt potentia receptiva ſonorum, recipiendo eorum ſpecies
ſine materia, per medium transonorum interventu auris, & in-
ca implantati aeris.

Sonus eſt paſſo aeris proveniūque ex ejus motu fractivo à cor-
poribus, quae apta ſunt ſonare.

Olfactus eſt potentia cognoscens odores, recipiendo eorum ſpecies
ſine materia, per medium transodorum interventunarium.

Ex his ſenſibus nullus omnibus animalibus viderur in eſſe, nul-
lus etiam cum altero ita conjunctus, ut ſemper eum ea adſit.

Guftatus eſt potentia cognoscens ſapores interventu lingue, &
huic ingenita humiditatis, ſine extrinſeco intermedio.

Tactus eſt potentia cognoscitiva qualitatum tactilium, recipien-
do earum ſpecies ſine materia. & abſque extero medio interventu
temperati organi.

Ratio ob quam potentia tactiva in eſt partibus eſt temperies cor-
poris animalis ſecundum omnes differentias, qualitatesve corpo-
reas.

Sensus eſſe fallaces ſententia eſt maximè fallax.

Prater hanc cognitiones eribuntur etiam animali aliae quadam
potentiae, ſensuſ ſc. communis, phantasia atque memoria.

Sensui communi pro objecto adſignatur ſenſile ſimpliciter,
phantasia verò judicium de omni re ſenſibili, etiam ſensu communis
objecto; memoria ſpecierum, que ſenſus moverunt, adſervatio vel
cuſtodia, quam tamen alii pro diſtincta à reliquis pueris agnoscere
nolunt.

DISSERTATIO
De
C A S E O.

§. I.

Lavete linguis naribusque quotquot acceditis, apponimus hic edulium non in aula natum, sed in caula, caseum puto, nec omnium linguis nec naribus omnium gratum.

2. Ut verò constet, quis ille & qualis siet, paucis præmittimus nominis considerationem. Ubi notandum venit, quod Varro eum deducat à coacto lacte, quasi coaxeum dices. Isidorus (*a*) verò, quia sero careat, quasi caseum. Scaligero Caseus est oscum & idem olim significabat, quod (*a*) *l. 20. Orig.* (*c. 2.*) vetustum. Caseus ergo lac vetustum & coactum & concretum. J. P. Lotichio (*b*) derivatur à casa, cum is in casis caulisque haud (*b*) *tr. de cas.* quidem in aulis prematur ; hinc etiam pastoribus atque opilio- (*c. 2.*) *nequit. p. 10.* nibus formatio casei à Poëtis & aliis Scriptoribus ut plurimum adscribitur. Quæ derivatio ceteris præferenda videtur.

3. Germani latinam vocem imitantur & massam illam, Rāß nominant, quamvis prisci Germani (*c*) caseum Romanorum (*c*) *Conring.* more non paraverint, sed alia vulgaria ex lacte. Columellæ di- (*d*) *de hab. corp.* citur concretum lac, Galeno lac glaciatum & coagulatum : Græ- (*Germ. causis*) *p. 63. 73.* cis audit τυρός hinc τυρόμηνος, i. e. is qui caseum aversatur, & compositum Tityrus, Satyrus, homines agrestes caseum olentes. Gallis dicitur fourmage à latino vocabulo, quod Plinius habet formaceo, quoniam in forma inferciuntur, eaque forma casearia vocatur Columellæ.

4. Misso nomine, rem ipsam consideramus. Caseus nobis erit, massa quædam ex lactis partibus alimenti causa coagulata. Massam esse caseum patet, quia (sunt verba Galeni (*d*) *de simpl.* *A* è la- (*med. fac. p. 153.*)

(e) hist. anim. è lacte crassum est cogitur in caseos, vel si Aristotelem (e) audire
b. 3. c. 20. mavis, quia genus unumquodque lactis habet tum saniem dilu-
tum, quod serum vocamus, tum copulentum quiddam, quod ca-
seus dicitur.

5. Materia hujus massæ est lac animalium, quod secundum
communiorem Physicorum & Medicorum opinionem, ex sanguine,
juxta recentiores verò Anatomicos quosdam ex lacte in uber-
rum glandulis perfectius cocto & alterato conficitur. Ejus par-
tes tres constituuntur, serosa, caseosa, pinguis. Interdum confa-
citur ex partibus, quæ nondum privatæ sunt suâ pinguedine, &
sic ex caseosa & pingui, quæ caseum mitiorem constituunt, qui
solus antiquis Romanis casei nomine veniebat, & ne nunc quidem
nisi in paucis Germaniæ populis multo pecore abundantibus pa-
ratur. Interdum ex crassiore & terrea magis lactis parte nimi-
rum caseosa sit caseus, sed est vilius & palato etiam cib. subductam
partem pingue in gravior. Quandoque etiam sit ex parte sero-
fa, & est ille, qui nominatur recosa.

(f) Plin. H.
N. l. II. 41
(g) H. an. l. 3;
c. 20. 6. Ceterum non omnia animalia (f) lac præbent ad confi-
ciendum caseum, quædam enim secundum Aristotelem (g) plus
lactis habent, quam quantum exigatur, ad alendam sobolem, &
eorum lac utile est ad caseationem. Quæ vero non plusquam alen-
dæ proli habent, eorum lac inutile est ad caseationem. Cujusmo-
di ea sunt, quibus plures duabus sunt mammæ: nam ab his neque
copiam habent, neque casei usum.

7. Mirum autem est, quod Ælianus (h) scribit: Æschylus
de re rustica narrare, in Cio Insula, agricultas spinas quasdam
serere, è quibus, quod emanarit, lac coagulare, & in optimum ca-
seum convertare, quem Cynthium (forsitan acanthium) vocant.
ejusque talentum venire drachmis centum & nonaginta. Sunt qui-
dem multæ spinæ, quæ lac habent, nulla tamen nobis nota est, quæ
lac caseo aptum præbeat.

8. Cum igitur caseus ex his partibus constituantur, ostendendum nunc porro est, quomodo hæ partes coeant & ab aliis se-
parentur. Helmontius (i) quidem inter quindecim condensa-
tionis modos & illum recenset, cum innato glutine plurima spon-
te concrescant; ac postmodum arescendo durescant, ut sanguis,
caseus, albumen, vernisum &c. sed tamen illud innatum gluten
non

(i) l. de lythi-
af. c. 3. s. 7.

non exprimit. Est autem id, quod casei partes in unum cogit coagulum, à Scaligero quasi forma casei salutatū. Quo nomine nobis venit omne illud, quo liquor aliquis constipatur; & primo quidem alba illa substantia, quæ reperitur in animalium ventriculis, quæ adhuc lactant; dein juxta Aristotelem (k) & Plinium (l) suc- (k) Hist. Anim.
eus sicutus, secundum hunc (m) lac. asinæ, quod crassissimum pu- l. 3. c. 20.
tat, cum tamen medicorum judiciis id falsum sit, qui tenuissi (l) l. 16. c. 38.
mum post humanum esse putant; juxta Bruyerinum (n) cogitur (m) l. 11. c. 41.
Jac cinaræ pñlpis, gingibere, & lucii piscis extis quibusdam, novi- (n) l. 14. de
tio sane invento & gulæ acceptissimo. Unde verò coagulum
hanc vim habeat, inter autores non convenit; si loca Aristotelis (o) addc l. 2.
citata (o) attendimus de coagulo, imputanda erit calori, quem ea, de gen. an. c. 4.
quæ ad coagulationem procurandam adhibentur, secum vehunt; conf. Plin. l. c.
ita enim loco ante citato scribit: frigore non coit lac, quin in-
serum potius solvit, ab igne οὐ ποταὶ καὶ περιβεῖαι concrescit
& crassescit. Ubi simul notare licet, insignem quandam fermentationem, quæ subsidio acidi simulque moderate calidi spiritus procuratur, ad hoc ut in lacte serosæ partes à crassioribus separantur & consequenter partes crassæ & terreæ lactis in unam massam casei cogantur.

9. Conficitur caseus alimenti causa. Nam ex alimen-
torum classe rejici non potest, quamvis plurimi ejus usum da-
mnent in totum, de quo tamen infra cum prius variæ casei diffe-
rentiaz assignatae fuerint, nunc saltem ad experientiam provoca-
mus: Robustissimos enim quosque agrestum cernere est vesci in-
dies non dicam mitiore illo caseo, sed rudiore, (p) idque cum (p) Plin. l. 11.
virium eximio incremento, sine ulla valetudinis jactura, citraque c. 42.
omnes illos morbos, quos sollicita nimis medentium cura vulgo
jubet metuere,

10. Præcipuæ casei differentiaz (q) desumuntur vel à pro- (q) Plin. l. 11.
vinciis & urbibus, hinc autoribus probatur Sicularis, Tromilicus, c. 42.
(r) Vestinus, Trebulanus, & Lunensis, hodie verò Germanis no- (r) Athene.
stris laudatur Parmensis, Hollandus, Goudanus & Edamensis, Deiphilosph.
Leidensis viridis Gravissandensis, Tessalicus, in Brabantia Rillavien- l. 14. c. 22.
sis: in Leodicensi tractu Hevriensis, Frisius, Bohemus, Rhætus &c.
vel ab animalibus, ut alijs dicatur Vaccinus, alijs Ovillus, ca-

prinus, Asininus, Equinus &c. vel ab ætate, ut alius sit recens sive infans, aliis mediæ ætatis, alius vetulus atque edentulus: vel à conditura, salitus, & non salitus, ac prout variis herbis, vel aliis rebus subigitur.

(5) Plin. l. c.

II. Moris fuit veteribus (5) Romæ ac in plerisque Italiæ locis colorandi siccandiq; casei gratia ex culmis aut malignis viridibus que lignis fumum facere. Nunc verò illa infumandi caseum confuetudo ex toto desit. Sed colorantur etiam hodie apud varias nationes succis herbarum expressis, vel aliter. Magno in honore est & expetitus viridis, præcipue qui Gravesandæ paratur, & in Insula Hollandorum Tessalia. Viorem istum rustici caseo conciliant, non herbarum succis, sed alio mirabili modo: colligunt sterlus ovillum duriusculum per agros & ericeta, in quibus errant & pabulantur oves, sparsum: temperant id in sero lactis, quod exprimitur. Miscent presso lacti, hoc inde virescit, saporemque acquirit pergratum acutumque.

12. Antiphanes Poëta hæc discrimina caseorum notavit. Recentem ac mollem vocavit CHLORON: aridum, XERON: prædurum, COPRON: tonsilem ac rasilem, XYSTON: scissilem, ADMETON: coagulatum colastratumque, PECTON: acescentem, OPIAN: gracilem, sed lata forma, THESIAN: Sed (i) In Anim- hæ differentiæ judice Isaaco Casaubono (i) non veræ sed fictæ
adv. in Athen. sunt à Poëta.
L. 10. c. 14.

13. Ex hac jam constituta casei natura & differentia aliquid pronunciare licet de caseorum qualitatibus specialibus. Nimirum caseus recens non salitus, uti gustui gratior, sic ventriculo quoque melior videtur, cum quippe non offendens, facile ac ex adverso concoquendus, digerendus, simulque pinguedinem aliquam alimento adferens. Caseus deinde recens salitus cum æqualitate, propter salis admisionem ad aliqualem caliditatem tendere videtur. Et hic stomacho priori fortassis non minus gratus existit, & eadem præstat, licet non cum tanta efficacia. Caseus porrò vetus salitus calidæ & siccæ complexionis, si Medicorum experimentis credendum, obstruit, humores cholericos multiplicat & ad digerendum gravis est. Ne autem talis evadat, Plinius (ii) notat, caseum si cerebrum mustelæ coagu-

lo-

(n) l. 30. c. 15.

lo addatur , non corrupti vetustate , aut à muribus attingi .
Medius verò medio modo se habet inter hæc extrema , & variat
secundum quod participat aut magis aut minus ab extremis .

14. Caseus ovinus melior putatur caseo & vaccino & ca-
prino , quod ille caseus melior sit , qui (cæteris paribus) ex lacte
fit meliori , sed lac ovinum est melius ; cum enim (ajunt) lac natu-
ram & complexionem animalis , cuius est , imitatur , talis erit pro-
portio naturæ & complexionis lactis animalium , qualis est natu-
rarum & complexionum animalium inter se : Sed complexio ovis
est melior complexione capræ & vaccæ , quia calida & humida , ca-
pra & vacca frigida & sicca : quapropter complexio lactis ovis
complexione lactis capræ & vaccæ melior est . Præterea lac ovis
melioris odoris , dulcioris & suavioris gustus , ipse caseus quo-
que vaccino minus viscosus . Ergo & hac ratione præferendus
non obstante , quod vaccino sit terrestrior . Confer Aristotelem
(x) Scribentem : Utilissimum ad conficiendum caseum , qui
servetur , ovillum lac , deinde caprinum , tūm bubulum . Ad
bonitatem tamen ovini quām proximè accedere creditur , & si
rationem consulimus , etiam videtur vaccinus , quia in eo plus
reperitur de butyrosa parte , quām in ovino . Pars verò butyro-
sa cum sit calidæ & humidæ complexionis , remittit frigiditatem
& siccitatem partis caseosæ , & sic complexioni humanæ magis
proportionatum est , ac simul propter butyrositatem , quam serum
vehit , optimè nutrit . Vaccinum juxta hanc sententiam excipiet
caprinum , urspote quod ex lacte temperato constare dicitur , sed
multum ab illis adhuc distat , cum statim exsiccat & terrestris
fiat . De quibus omnibus plura proponunt Medici , ut qui sani-
tatis nostræ curam dum gerunt , curiosiores etiam sunt in inqui-
rendis viribus corporum , quæ in alimentum adsumuntur .

15. Quibus hoc subjungimus , fortè non contemnendum .
caseum haberi posse , si duæ partes lactis ovini , & tertia vaccini su-
merentur , nam non solum gustui delectabilior , sed etiam sanior
foret , quia digestioni & nutritioni magis aptus redditur .

16. Ex eadem caseorum diversitate videre est , alios esse
mali odoris , alios non ; sive enim dicas fœtorem esse qualitatem
(cui tamen sententiæ non subscribo) ortam potissimum ex resolu-

(x) Hist. Anim.
l. 3. c. 21.

tione & putrefactione ejus, quod siccum erat : sive cum Chymicis velis omnem odorem vel spiritu, vel sulphure vel sale contineti, & gratum quidem cum pars sulphuris putior unà cum spiritu exhalatur, ingratum verò, cum crassum sulphur sale aculeatum adest. Semper tamen patet ; quosdam tantum caseos esse fœtidos, non verò omnes, adeò ut J. P. Lotichius l. c. frustra dicat, fœtorem esse casei accidens proprium & inseparabile ; non enim omnis in putrefactione constitutus est, neque etiam omnis crasso sulphure & sale constat, cum distinxerimus inter recentes & veteres, salitos & non salitos. Præterea graveolentia cum fœtidis non pari passu ambulant.

17. Porrò si rationi insistimus, nec in eo possumus convenire, nec convenient fortè omnes Medici cum Lotichio, dum scribit, omnem caseum esse aut parvi aut nullius nutrimenti, gravate caput, gulam accendere, stomachum debilitare, sitem augere, renes infarcire, alvum constipare, urinam prohibere, crassos adustosque & melancholicos humores gignere, &c. Quo in passu prævios habere putat Dioscoridem, Celsum, Hippocratem & Galenum, qui diversis in libris & in specie lib. 3. de aliment. cap. de Caseo scribit : Omnium caseorum communis accusatio est humorum cacochymiam generare. Sed id absolute & simpliciter de caseo pronunciari nequit, considerandæ prius veniunt casei differentiæ, & diversæ corporis naturalis constitutiones. Et circa illas iterum notanda & qualitas & quantitas. Nam si ex quolibet genere optimus eligatur, id est, is qui ætate medius, odore jucundus, sapore suavis, & non nihil dulcis, debito modo salitus modice pinguis, probe elaboratus, & ex optimo lacte factus, inter glutinosum & friabilem modum servans, nullaque cum inciditur, lacrymas profundens, juxta verficum :

Non Argus, Largus, non Magdalena, Mathusalem,
Non Abacuc, Lazarus, caseus iste bonus.

Tunc sanitati non solum non nocet, sed etiam nutrimentum bonum præbet. Si quoque in debita quantitate & avarâ manu sumatur, non est, quod quis incommoda illa metuat. Novimus, scribit Vop. Fort. Plempius (x) nonagenarium senem, Doctorem Medicinæ, qui adeo caseum commendabat, ut ei bonam, firmam, integrum

(x) de Sol.
tuend. p. 152.

gram

gramque valetudinem suam acceptam referret, nec posse quemq;
longævum ajebat fieri, nisi qui caseo vesceretur.

18. Ut verò ceu supra promisimus, clarius pateat, caseum posse
esse bonū alimentum, ex principiis physicis nunc ulterius id deduc-
endum erit. Est verò secundum Aristotelem, (y) alimentum id, cu-
jus beneficio facultas animæ vegetativa animatum corpus restau-
rat, atque servat. Dicitur trifariam, τριφή καὶ τέ τριφοι; τριφή
καὶ τὸ οἷον τριφή, καὶ τὸ μέλλον, (z) alimentum quod actu nutrit,
quod velut alimentum est, & quod futurum est alimentum. Jam
dum caseum nutrimentum vocamus, non volumus, quasi jam ani-
mal nutrit, neque quod tale sit, quale est, quod nutrit, sed quod
nutritorū, si benè sit concoctus. Quod verò jure ipsi competet
nomen alimenti, patebit ex unico (plura enim per chartæ angu-
stiam non licet) applicato alimenti requisito. Philosophus no-
ster inquit alimentum dulce esse aut ἀπλῶς simpliciter aut μεμιγ-
μένως dulcedinis. saltem alicujus particeps, siae dubio eam ob ra-
tionem, quia dulcia ob moderatum calorem calori nostro ferē
sunt similia, ac propterea humanæ naturæ jucunda, grata, quod si-
militudine quadam illustrat Aristoteles. (aa) Quemadmodum au-
tem calor in magno mundo attrahit id, quod in liquore est dulce:
falsum verò quod est atque amarum propter gravitatem relinquit.
Sic quoque calor animalium & plantarum, quod dulce est in ali-
mento attrahit, quod autem est falsum & amarum negligit.

19. Nunc si consideramus caseum, quem tanquam bonæ no-
tæ descripsimus, requisitum hoc alimenti in eo offendimus, con-
stat tamen ex parte butyrosa & sic dulcedinis est particeps, quæ et
iam augeri potest admixtis herbis vel aliis rebus, hinc mirum nouum
est, quod naturæ nostræ gratia sit, & dein facile restaurare possit, quæ
dissipata fuerunt, quia calor noster obsimilem calorem moderat ut
à dulcedine provenientem, cibum illum attrahit. Quo minus vero
caseus participat ex dulcedine, eo minus etiam ex eo nutrimenti
cedit corpori, & quo plus salvi aut amari in se continet, eo magis
etiam à calore nostro negligitur.

20. Hinc verò si quis caseum veterem, salitum, foetidum &
alium malæ notæ manducaverit in quantitate indebita, tunc cer-
tum est sequi supra recensita mala, nullum nutrimentum, genera-
tio.

tio pravi sanguinis, & calculi in renibus & vesica, quia habet secum materiam lapidis & agens cooperans ad generationem lapidis nimis caliditatem consurgentem ex sale & coagulo, quod adhuc magis dicendum est, de continuo esu, quò forsan veteres illi Autores respexerunt, caseum dum rejecerunt.

21. Dein secundum corporis quoque constitutiones diversas judicium ferendum erit. Si corpus firmum & vegetum fuerit, ita ut comestus caseus ritè concoqui & digeri possit, ex eo nil noxæ metuendum. Si verò infirmum fuerit, habeatque ventriculum delicatum venas exiles, renes calidos, sicclos, angustos & quò facile obstrui possint, non mirum si ab illius usu fiat læsio : Ubi tamen iterum discrimen notandum est, inter corpora benè constituta, huic cibo assueta, ut sclavorum, servorum &c. & inter ea, quæ non sunt assueta.

22. Dantur siquidem plurima subjecta, quæ nunquam assuecere, imo ne gustare quidem caseum possunt, & sic ab eo naturā suā abhorrent. Ratione mei hic occurrit quid singulare. Licet ad nomen meum constituendum concurrat vox casei, tamen per omnem vitam aversatus fui caseum, sed non in totum, aspicere quidem & tolerare, ut alii eum in cibum capiant, possum, at hoc interea temporis non potest fieri absque ulla totius corporis alteratione, imprimis si adhuc jejuno sit stomacho. Ejus rei quæ causa sit, inquit Vop. Fort. Plempius l. c. ut latinè loquar, nobis latet, hellenismus enim est dicere nos latet. Verum nobis hæc omnino occulta non videtur, sed præunte Mart. Schoockio (bb) satis clara. Scilicet non in causa est gravis odor, cerebro molestus, nec vana persuasio casei esum lethalem esse, nec matrum gravidarum fastidium, quamvis si hæc adsint plurimum promovere possint averfactionem. Sed quod interdum lacte alantur nutricum vel matrum, quæ prægnantes fuerunt. Tunc temporis enim ob fœtum jam conceptum lac in uberibus nutricis vel matris coagulatur, & tenellus infantis stomachus adeò offenditur, ut sæpe illud ipsum lac & partiter ad tempus aliquod reliquos omnes cibos nauseare incipiat; hinc postea à caseo quoque, qui nihil aliud est, quam lac vehementius densatum & coagulatum toto vitæ tempore ahorret, nisi lac illud caseatum corrigatur, aut loco illius aliud alimentum substituatur. Et sic, Lector benebole, caseum apposuimus, si tibi nequam hic placuit, es !

(bb) Exercit.
tat. Academ.
de casei aver-
fatione.

FarbKarte #13

B.I.G.

